

1. ΚΕΙΜΕΝΟ

Εάν κι εφόσον ο νέος από νωρίς **αντιληφθεί** την άρρηκτη σχέση του με το κοινωνικό σώμα, όταν πια περάσει στο στάδιο της εφηβείας και της ενηλικίωσης, τότε εύκολα από εκεί και πέρα θα διακρίνει τα δικαιώματα και τα καθήκοντά του. Εύκολα θα αντιληφθεί και θα κατανοήσει τι του έδωσε η κοινωνία και τι του ζητά τώρα – στην ωρίμανση- ως αντάλλαγμα. Η κοινωνική ζωή είναι μια αλυσίδα κι οι κρίκοι είναι μέλη της. Η αλυσίδα γίνεται **ισχυρή**, όταν οι κρίκοι είναι γερά δεμένοι μεταξύ τους. Υπάρχει κοινωνική **συνοχή**. Τα άτομα αναλαμβάνουν τους ρόλους κι εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους για να διεκδικήσουν στη συνέχεια τα δικαιώματά τους.

Το ενδιαφέρον για την πολιτική της χώρας αποτελεί ένα **σημαντικό** καθήκον. Εδώ όμως δυστυχώς πρέπει να επισημάνει κανείς την ωμή πραγματικότητα, να αποκαλύψει μερικές πικρές αλήθειες. Οι νέοι παρακολουθούν τα πολιτικά γεγονότα από την τηλεόραση και τον τύπο και δοκιμάζουν μία πολύ πικρή οσμή της πραγματικότητας. Βλέπουν τη μικρή οθόνη και τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων και γεμίζουν με οικονομικά σκάνδαλα – χρήματα και αίμα -, με δολοφόνους και δολοφονημένους, με αδικίες και πολλά ψέματα.

Η τηλεόραση και τα άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης σκοτώνουν τις αυταπάτες των νέων νωρίς. Μπορούν, δηλαδή, και πληροφορούνται πολύ νωρίτερα, πολύ πιο νέοι απ' ό,τι οι προηγούμενες γενιές τις «αναθυμιάσεις» που εκπέμπει η καθημερινή πολιτικοκοινωνική πραγματικότητα. Κι αυτό αποτελεί ένα αξιοπρόσεκτο γεγονός. Έχει ως άμεσο αποτέλεσμα την απροθυμία μέχρι την άρνηση της νεολαίας να πολιτικοποιηθεί. Το φαινόμενο όσο περνάει από ο καιρός παίρνει μεγαλύτερες διαστάσεις. Το ενδιαφέρον για τα κοινά αποτελεί καθήκον κι όσο το αποποιούνται θα υποστούν τις συνέπειες. Μια καταλυτική συνέπεια είναι ότι αφήνουν ανοιχτό το δρόμο σε τυχοδιωκτικά στοιχεία για την πολιτική σταδιοδρομία κι αυτό πληρώνεται ακριβά. Η αναξιοκρατία κι η ανικανότητα των πολιτικών γίνεται η αρρώστια της δημοκρατίας. Μένοντας έξω από την πολιτική ζωή οι νέοι, οι ικανοί, οι έντιμοι, όσοι **διακρίνονται** για το ήθος, το τόσο πολύτιμο στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα, συντελούν στην πτώση της στάθμης της πολιτικής ζωής και τις συνέπειες δε θα αργήσουν να τις δοκιμάσουν, να τις υποστούν.

Διασκευή δοκιμίου από το βιβλίο «Ιδεολογικές Προσεγγίσεις» του Κ. Κιούπκιολη, εκδ. Γρηγόρη, 1992.

2. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A1. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου (περίπου 100 λέξεις)

Μονάδες 25

B1. «*Η κοινωνική ζωή είναι μια αλυσίδα κι οι κρίκοι είναι μέλη της. Η αλυσίδα γίνεται ισχυρή, όταν οι κρίκοι είναι γερά δεμένοι μεταξύ τους*». Να αναπτύξετε το νόημα της παραπάνω φράσης σε μία δική σας παράγραφο.

Μονάδες 10

B2. Να εντοπίσετε πέντε μεταφορικές λέξεις ή φράσεις στο κείμενο.

Μονάδες 5

B3. α. Να γράψετε από μία συνώνυμη λέξη για κάθε μια από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

αντιληφθεί, ισχυρή, συνοχή, σημαντικό, διακρίνονται

Μονάδες 10

β. Να γράψετε από ένα αντώνυμο για κάθε μια από τις παρακάτω λέξεις:

εύκολα, δικαιώματα, προηγούμενες, αναξιοκρατία, έντιμοι

Μονάδες 10

3. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Γ. Ο Περικλής στον Επιτάφιο του χαρακτηρίζει «αχρείο» (άχρηστο) εκείνον τον πολίτη που αδιαφορεί για τα κοινά. Με δεδομένη τη διαχρονικότητα και τη διδακτική αξία της παραπάνω άποψης να συντάξετε ένα λόγο (500 περίπου λέξεων) που θα εκφωνήσετε στην καθιερωμένη μηνιαία συνέλευση της τάξης σας. Σε αυτή την ομιλία θα εστιάζετε στους τρόπους με τους οποίους το σχολείο μπορεί κι οφείλει να καλλιεργήσει τη δημοκρατική συνείδηση στο σύγχρονο νέο.

Μονάδες 40

Μπάρκογλου Γεωργία, Φιλολόγος